

RAKKOMANDAZZJONIJIET

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUMMISSJONI

tat-12 ta' Marzu 2013

dwar it-tishih tal-kondotta demokratika u effiċjenti tal-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew

(2013/142/UE)

IL-KUMMISSJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidrat it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 292 tiegħu,

Billi:

- (1) L-Artikolu 10(2) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea jgħid illi fil-livell tal-Unjoni, iċ-ċittadini huma rappreżentati direttament fil-Parlament Ewropew. Dan jgħin biex jiżgura li jkun hemm kontroll demokratiku u responsabbiltà fil-livell fejn jittiehdu d-deċiżjonijiet.
- (2) L-Artikoli 10(3) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea jgħid li kull ċittadin għandu jkollu d-dritt li jipparteċipa fil-hajja demokratika tal-Unjoni u li d-deċiżjonijiet għandhom jittiehdu b'mod kemm jista' jkun miftuh u qrib iċ-ċittadini.
- (3) It-Trattat ta' Lisbona jsahha ir-rwol taċ-ċittadini tal-Unjoni bħala atturi politiċi u jistabbilixxi rabta solida bejn iċ-ċittadini, l-eżerċizzju tad-drittijiet politiċi tagħhom u l-hajja demokratika tal-Unjoni.
- (4) It-tishih tal-leġittimità demokratika tal-proċess tat-tehid tad-deċiżjonijiet tal-UE u li s-sistema titqarreb lejn iċ-ċittadini tal-Unjoni huma partikolarment rilevanti fid-dawl tal-azzjonijiet mehtieġa fil-livell tal-UE biex tiġi indirizzata l-kriżi finanzjarja u tad-dejn sovrani.
- (5) Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-28 ta' Novembru 2012 dwar "Pjan ta' azzjoni għal unjoni ekonomika u monetarja profonda u ġenwina: It-tnedija ta' Dibattitu Ewropew"⁽¹⁾ enfasizzat li l-leġittimità demokratika msahha u r-responsabbiltà huma parti neċessarja ta' kull riforma tal-Unjoni Ewropea
- (6) L-Artikolu 10(4) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u l-Artikolu 12(2) tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea jagħtu rwol importanti lill-partiti politiċi billi jenfasizzaw il-kontribut tagħhom għall-formazzjoni tas-sensibilizzazzjoni politika Ewropea u għall-espressjoni tar-rieda taċ-ċittadini tal-Unjoni.

- (7) Sabiex il-partiti politiċi Ewropej ikunu jistgħu jirnexxu fil-missjoni tagħhom, nhar it-12 ta' Settembru 2012, il-Kummissjoni ressqet proposta għal Regolament dwar l-istatut u l-finanzjament tal-partiti politiċi Ewropej u l-fondazzjonijiet politiċi Ewropej⁽²⁾. Din il-proposta għandha l-għan li tiżgura li l-partiti politiċi Ewropej ikunu jistgħu jibbenefikaw minn status iktar viżibbli u qafas iktar flessibbli, trasparenti u effiċjenti għall-finanzjament tagħhom. Il-Kummissjoni pproponiet ukoll li l-partiti politiċi Ewropej, fil-kuntest tal-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew, ikollhom jiehdu l-miżuri kollha xierqa biex jinfurmaw liċ-ċittadini tal-Unjoni bl-affiljazzjonijiet bejn il-partiti politiċi nazzjonali u l-partiti politiċi Ewropej. Ladarba jiġi adottat, ir-Regolament il-ġdid iħassar ir-Regolament (KE) Nru 2004/2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Novembru 2003 dwar ir-regolamenti li jirregolaw il-partiti politiċi fl-livell Ewropew u r-regoli dwar il-finanzjament tagħhom⁽³⁾.

- (8) Il-holqien ta' rabta trasparenti bejn il-partiti nazzjonali li iċ-ċittadini tal-Unjoni jivvutaw lilhom u l-partiti politiċi Ewropej li l-partiti nazzjonali huma affiljati magħhom għandu jippermetti lill-partiti politiċi Ewropej jesprimu b'mod iktar dirett ir-rieda taċ-ċittadini tal-Unjoni u għandu jhalli impatt qawwi fuq it-trasparenza tat-tehid tad-deċiżjonijiet fl-Unjoni.

- (9) It-tishih ulterjuri tat-trasparenza tal-elezzjonijiet għall-Parlament Ewropew se jikkontribwixxi għal riflessjoni aħjar tar-rwol u s-setgħat imsaħha tal-Parlament Ewropew skont it-Trattat ta' Lisbona. It-tishih tal-konnessjoni taċ-ċittadini tal-Unjoni mal-proċess demokratiku tal-Unjoni huwa konsegwenza naturali ta' integrazzjoni isituzzjonali eqreb.

- (10) Miżuri addizzjonali jżidu l-viżibilità tal-partiti politiċi Ewropej tul il-proċess elettorali kollu, mill-kampanja sal-votazzjoni, u jippermettulhom iqarrbu l-politika tal-Unjoni lejn iċ-ċittadini tagħha, u b'hekk jikkomplementaw id-dmir tal-informazzjoni previst għall-partiti politiċi Ewropej mill-proposta tal-Kummissjoni għal Regolament dwar l-istatut u l-finanzjament tal-partiti politiċi Ewropej u fondazzjonijiet politiċi Ewropej.

⁽¹⁾ COM(2012) 777 final/2.

⁽²⁾ COM(2012) 499 final.

⁽³⁾ ĠU L 297, 15.11.2003, p. 1.

- (11) Digà hija prassi stabbilita f'għadd ta' Stati Membri li xi whud mill-partiti nazzjonali jew kollha kemm huma jindikaw fil-poloż tal-elezzjonijiet għall-Parlament Ewropew l-affiljazzjoni tagħhom għal partit politiku Ewropew. Biex tiġi żgurata l-viżibilità tal-partiti politiċi Ewropej tul il-proċess elettoral tal-Ewropew kollu, ikun importanti li l-Istati Membri kollha jheggu u jiffaċilitaw l-għoti tal-informazzjoni lill-elettorat dwar l-affiljazzjoni tal-partiti nazzjonali mal-partiti politiċi Ewropej. Biex tissahha it-trasparenza tal-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew filwaqt li tiżdied ir-responsabilità tal-partiti politiċi li jiehdu sehem fil-proċess elettoral tal-Ewropew u l-fiducja tal-votanti f'dan il-proċess, il-partiti nazzjonali għandhom jgħarrfu pubblikament l-affiljazzjoni tagħhom ma' partit politiku Ewropew partikolari qabel l-elezzjoni. Minbarra bosta avvenimenti partigġjani, bhall-kongressi partigġjani, il-kampanji elettoral tal-partiti nazzjonali huma fil-fatt l-iktar mezz xieraq u effiċenti biex din l-affiljazzjoni ssir magħrufa u tingħata viżibilità qawwija.
- (12) Id-Deċiżjoni Nru 1093/2012/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾ iddikjarat li l-2013 hija s-Sena Ewropea taċ-Ċittadini. Tishih ulterjuri tas-setgħa taċ-ċittadini fl-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew huwa pass importanti li se jsehh f'din is-sena.
- (13) Mit-Trattat ta' Lisbona 'l hawn, il-President tal-Kummissjoni huwa elett mill-Parlament Ewropew, b'konformità mal-proċedura stipulata fl-Artikolu 17(7) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, u jkollha l-arrangamenti previsti fid-Dikjarazzjoni Nru 11 tat-Trattat ta' Lisbona. Dawn il-proċeduri jehtiegu li l-elezzjonijiet għall-Parlament Ewropew jitqiesu u li jkun hemm il-konsultazzjonijiet xierqa bejn il-Kunsill Ewropew u l-Parlament Ewropew għall-hatra tal-President tal-Kummissjoni. Dawn id-dispożizzjonijiet b'hekk jirriflettu r-rwol ikbar tal-Parlament Ewropew fil-hatra tal-President tal-Kummissjoni u r-rilevanza f'dan il-proċess tar-riżultat tal-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew.
- (14) Fir-Riżoluzzjoni tiegħu tat-22 ta' Novembru 2012 dwar l-Elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew fl-2014 ⁽²⁾, il-Parlament Ewropew hegġe lill-partiti politiċi Ewropej jinnotaw kandidati għall-kariga ta' President tal-Kummissjoni, u nnota li jistenna li daww il-kandidati jkollhom rwol ewlieni fil-kampanja elettoral parlamentari, b'mod partikolari billi jipprezentaw personalment il-programm tagħhom fl-Istati Membri kollha tal-Unjoni. Din ir-riżoluzzjoni kompliet tenfasizza r-rwol ikbar li għandhom l-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew biex jeleggu l-President tal-Kummissjoni.
- (15) Fil-Komunikazzjoni tagħha tat-28 ta' Novembru 2012 dwar "Pjan ta' azzjoni għal unjoni ekonomika u monetarja profonda u ġenwina: It-tneġġja ta' Dibattitu Ewropew", il-Kummissjoni enfasizzat in-nomina tal-kandidati għall-kariga ta' President tal-Kummissjoni mill-partiti politiċi fl-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew tal-2014 bħala waħda mill-passi importanti għat-trawwim tal-emergenza ta' sfera politika Ewropea ġenwina.
- (16) Għalhekk huwa xieraq li jkun hemm sensibilizzazzjoni taċ-ċittadini tal-Unjoni rigward ir-rwol ċentrali tal-vot tagħhom fid-determinazzjoni ta' min se jkun il-President tal-Kummissjoni u rigward il-kandidati għal dik il-funzjoni li huma appoġġati mill-partiti li se jivvutaw lilhom fl-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew.
- (17) Jekk il-partiti politiċi Ewropew u l-partiti nazzjonali jgħidu minn qabel minn se jkunu l-kandidati li jappoġġaw għal President tal-Kummissjoni, u l-programm tal-kandidat fil-kontest tal-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew, dan jiċċara r-rabta bejn il-vot individwali ta' ċittadin tal-Unjoni għal partit politiku fl-elezzjonijiet Ewropej u l-kandidat għall-President tal-Kummissjoni appoġġat minn dak il-partit. Dan għandu jżid il-legittimità tal-President tal-Kummissjoni, ir-responsabilità tal-Kummissjoni lejn il-Parlament Ewropew u lejn l-elettorat Ewropew u, b'mod iktar ġenerali, iżid il-legittimità tal-proċess kollu tat-tehd tad-deċiżjonijiet fl-Unjoni. Ix-xandiriet politiċi għandhom l-għan li jippermettu lill-elettorat biex jagħmel l-għażla tiegħu b'mod infurmat. Għalhekk huwa xieraq li l-partiti politiċi nazzjonali jużaw ukoll dan il-mezz biex jgħidu lil liema kandidat għal President tal-Kummissjoni se jkunu qed jappoġġaw u l-programm ta' dan il-kandidat.
- (18) L-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew bħalissa qed isehhu tul perjodu ta' bosta granet peress li jsiru fi granet differenti fi Stati Membri differenti. Jum tal-votazzjoni Ewropew komuni bil-kmamar tal-votazzjoni jagħlqu fl-istess hin jirrifletti ahjar il-partecipazzjoni komuni taċ-ċittadini madwar l-Unjoni u għalhekk ikun parti mid-demokrazija rappreżentattiva li fuqha twaqqfet l-UE.
- (19) Iċ-ċittadini tal-Unjoni għandhom id-dritt tal-vot u li jgħid li bħala kandidati fl-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew fejn jagħzlu li joqogħdu, skont l-Artikolu 22(2) TFUE li dahal fis-sehh permezz tad-Direttiva tal-Kunsill 93/109/KE tas-6 ta' Diċembru 1993 dwar arrangamenti dettaljati sabiex jiġi eżerċitat id-dritt għall-vot u għall-kandidatura fl-elezzjonijiet għall-Parlament Ewropew għaċ-ċittadini tal-Unjoni li joqogħdu fi Stat Membru li tiegħu ma jkunux ċittadini ⁽³⁾.
- (20) Id-Direttiva 93/109/KE tistabbilixxi mekkaniżmu ta' skambju ta' informazzjoni bl-għan li iċ-ċittadini ma jkunux jistgħu jivvutaw jew jgħid li bħala kandidati f'iktar minn Stat Membru wiehed fl-istess elezzjoni.

⁽¹⁾ ĠU L 325, 23.11.2012, p. 1.

⁽²⁾ Ir-riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Novembru 2012 dwar l-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew fl-2014 (2012/2829(RSP))

⁽³⁾ ĠU L 329, 30.12.1993, p. 34.

- (21) Ghadd ta' rapporti tal-Kummissjoni dwar l-applikazzjoni tad-Direttiva 93/109/KE tul is-snin ⁽¹⁾, u iktar reċenti r-rapport tal-2010 dwar il-valutazzjoni tal-elezzjonijiet Ewropej tal-2009 ⁽²⁾, żvelaw nuqqasijiet fil-funzjonament tal-mekkanizmu għall-prevenzjoni ta' votazzjonijiet u kandidaturi multipli. Dawk in-nuqqasijiet huma dovuti l-iktar għad-dejta personali insuffiċenti li l-Istati Membri tar-residenza jinnotifikaw skont id-Direttiva lill-Istati Membri ta' provenjenza taċ-ċittadini tal-Unjoni. In-nuqqasijiet huma dovuti wkoll għad-differenzi fil-kalendarji elettorali tal-Istati Membri. Minhabba f'hekk, għadd kbir ta' ċittadini tal-Unjoni li kienu rreġistraw għall-vot fl-Istat Membru tar-residenza tagħhom ma setghux jiġu identifikati mill-Istat Membru ta' provenjenza tagħhom.
- (22) Miżuri bbażati fuq il-konsultazzjonijiet estensivi mal-esperti tal-Istati Membri u t-fassil tal-aqwa prassi identifikati f'dan il-kuntest jistgħu effettivament jindirizzaw xi whud min-nuqqasijiet halli jittejjeb il-funzjonament tal-mekkanizmu fl-elezzjonijiet Ewropej tal-2014 u biex jitnaqqas mill-piż amministrattiv minn fuq l-awtoritajiet nazzjonali.
- (23) Il-parti l-kbira tal-Istati Membri diġà waqqfu awtorità unika ta' kuntatt għall-iskambju ta' dejta dwar il-votanti u l-kandidati fil-qafas tad-Direttiva 93/109/KE. L-effiċjenza kumplessiva tal-mekkanizmu tiżdied li kieku l-Istati Membri kollha jistabbilixxu awtorità ta' dan it-tip.
- (24) Id-dati meta jagħluq r-registri elettorali jvarjaw hafna minn Stat Membru għall-iehor, b'minn xahrejn qabel l-elezzjoni sa hamest ijiem. L-effiċjenza tal-mekkanizmu tiżdied jekk, wara li jitiqiesu t-termini temporali tal-proċess elettorali fl-Istati Membri l-oħra, l-Istati Membri jibagħtu d-dejta dwar il-votanti fi żmien meta l-arrangamenti nazzjonali tal-Istati Membri ta' provenjenza rispettivi jkunu għadhom jippermettu t-tehid tal-miżuri neċessarji. Bosta aspetti tekniċi tat-trażmissjoni tad-dejta jistgħu jitjiebu sabiex tiżdied l-effiċjenza tal-mekkanizmu. Dawn jinkludu l-użu ta' format elettroniku komuni u sett ta' karattri komuni, il-mod ta' trażmissjoni u l-metodu ta' kodifikazzjoni applikat biex jiggarantixxi l-livell xieraq ta' protezzjoni tad-dejta personali.
- (25) L-ghoti ta' ċerta dejta personali dwar il-votanti li għandha tiġi nnotifikata mill-Istati Membri ta' residenza, li ma tkunx espressament meħtieġa mid-Direttiva 93/109/KE, jippermetti lill-Istati Membri ta' provenjenza jidentifikaw b'mod iktar effiċenti liċ-ċittadini tagħhom fir-registri elettorali. Id-dejta personali li tista' tkun neċessarja għall-effiċjenza tal-makkinizmu tvarja minn Stat Membru għall-iehor.
- (26) Kwalunkwe pproċessar ta' dejta personali fil-qafas tal-mekkanizmu tal-iskambju ta' informazzjoni għandu jkun konformi mal-liġijiet nazzjonali li jimplementaw id-Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ottubru 1995 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' dik id-data ⁽³⁾.

ADOTTAT DIN IR-RAKKOMANDAZZJONI:

IL-KONDOTTA DEMOKRATIKA TAL-ELEZZJONIJET

Inkoraġġiment u faċilitazzjoni tal-informazzjoni lill-votanti dwar l-affiljazzjoni bejn il-partiti nazzjonali u l-partiti politiċi Ewropej

1. L-Istati Membri għandhom iheggu u jiffaċilitaw l-ghoti ta' informazzjoni lill-elettorat dwar l-affiljazzjoni bejn il-partiti nazzjonali u l-partiti politiċi Ewropej qabel u waqt l-elezzjonijiet għall-Parlament Ewropew, fost l-oħrajn billi jippermettu u jinkoraġġixxu l-indikazzjoni ta' din l-affiljazzjoni fuq il-poloż tal-vot użati f'dawk l-elezzjonijiet.

Informazzjoni lill-votanti dwar l-affiljazzjoni bejn il-partiti nazzjonali u l-partiti politiċi Ewropej

2. Il-partiti politiċi nazzjonali li jiehdu sehem fl-elezzjonijiet għall-Parlament Ewropew għandhom jgħarrfu pubblikament qabel l-elezzjonijiet l-affiljazzjoni tagħhom mal-partiti politiċi Ewropej. Il-partiti politiċi nazzjonali għandhom juru prominentement l-affiljazzjoni tagħhom mal-partiti politiċi Ewropej fil-materjali, il-komunikazzjonijiet u x-xandiriet politiċi kollha tal-kampanja elettorali.

Appoġġ għal kandidat għall-President tal-Kummissjoni Ewropea

3. Qabel l-elezzjoni tal-Parlament Ewropew, il-partiti politiċi Ewropej u nazzjonali għandhom jgħidu liema kandidat se jkunu qed jappoġġaw għall-funzjoni ta' President tal-Kummissjoni Ewropea u l-programm ta' dan il-kandidat.

Il-partiti politiċi nazzjonali għandhom jiżguraw li x-xandiriet politiċi tagħhom fid-dawl tal-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew jintużaw ukoll biex jinfurmaw liċ-ċittadini dwar il-kandidat li jkunu qed jappoġġaw għall-funzjoni ta' President tal-Kummissjoni Ewropea u dwar il-programm tiegħu.

Jum ta' votazzjoni komuni

4. L-Istati Membri għandhom jaqblu dwar jum komuni għall-elezzjonijiet għall-Parlament Ewropew bil-postijiet tal-votazzjoni jagħluq fl-istess hin.

IL-KONDOTTA EFFIĊENTI TAL-ELEZZJONIJET

Awtorità ta' Kuntatt Uniku

5. Il-parti l-kbira tal-Istati Membri diġà stabbilew awtorità unika ta' kuntatt għall-iskambju ta' dejta dwar il-votanti għall-implementazzjoni tal-Artikolu 13 tad-Direttiva 93/109/KE.

Tražmissjoni tad-dejta

6. L-Istati Membri għandhom iqisu, kemm jista' jkun, l-arrangamenti elettorali ta' xulxin, sabiex l-Istati Membri ta'

⁽¹⁾ COM(97) 731 final, COM(2000) 843 final, COM(2006) 790 final.

⁽²⁾ COM(2010) 605 final.

⁽³⁾ ĠU L 281, 23.11.1995, p. 31.

residenza jibaghtu d-dejta lill-votanti fil-hin biex l-Istat Membru rispettiv ta' provenzjanza ikun jista' jiehu l-miżuri neċessarji.

Dejta addizzjonali li tippermetti għal identifikazzjoni iktar effiċenti

7. L-Istati Membri ta' residenza huma mhegga jittrażmettu, minbarra d-dejta personali prevista fl-Artikolu 9 tad-Direttiva 93/109/KE, id-dejta personali rilevanti kollha, li tista' tkun mehtiega għall-identifikazzjoni tal-votanti mill-awtoritajiet tal-Istat Membru ta' provenzjanza.

Mezzi tekniċi għal trażmissjoni sikura u effiċenti tad-dejta

8. Għall-iskambju tad-dejta kif stipulat mill-Artikolu 13 tad-Direttiva 93/109/KE l-Istati Membri għandhom jużaw mezz

elettroniku uniformi u sikur, kif stabbilit f'dan l-Anness. L-Istati Membri għandhom jittrażmettu d-dejta f'pakkett wiehed għal kull Stat Membru ta' provenzjanza, bi trażmissjoni ulterjuri fi stadju iktar avvanzat għall-aġġornamenti, meta jkun hemm bżonn.

Din ir-Rakkomandazzjoni hija indirizzata lill-Istati Membri u lill-partiti politici Ewropej u nazzjonali.

Magħmul fi Brussell, it-12 ta' Marzu 2013.

Għall-Kummissjoni

Viviane REDING

Vici President

ANNEX

Arrangamenti tekniċi dettaljati għall-implimentazzjoni tal-Artikolu 13 tad-Direttiva 93/109/KE

1. Għall-iskambju tad-dejta kif stipulat fl-Artikolu 13 tad-Direttiva 93/109/KE l-Istati Membri għandhom jużaw fajls li jsegwu l-format Extensible Markup Language ("XML"). Dawn il-fajls XML għandhom jiġu trażmessi eskklussivament permezz ta' mezzi elettronici b'mod sikur.
 2. L-Istati Membri għandhom jużaw il-Universal Character Set Transformation Format—8-bit(UTF-8) biex jirreġistraw u jittrażmettu d-dejta lill-votanti fi hda il-mekkaniżmu ta' skambju ta' informazzjoni.
 3. L-Istati Membri għandhom jużaw ir-rakkomandazzjoni W3C XML Encryption Syntax and Processing, li tinvolvi l-iskambju ta' Public key u Private key, biex jiġi ggarantit livell xieraq ta' protezzjoni tad-dejta personali trażmessa.
-